

INDIANKLUBBEN I SVERIGE
c/o Bertil Thörn
Bendzgatan 25
SE-256 57 Ramlösa
Sweden

hemsida: www.indianklubben.org
kontakt : info@indianklubben.org
Plusgiro: 32 57 43 - 3
tel : +46 42 29 13 61
mob. : +46 70 532 96 89

HEJ ALLA INDIANINTRESSERADE

Indianklubbsnoteringar nr 6, 2013

ansvarig utgivare: Bertil Thörn

utgivningsdatum: 2013-03-22

HEJ IGEN

Vintern, ja..., vad ska man säga? I förra veckan trodde man ju nästan att den där meteoriten som slog ner i Ryssland kanske hade rubbat jordens bana något, för det verkade nästan som om lilla Skåne vädermässigt hade placerats någonstans där det är ungefär som vid Nordpolen. Stackars små snödroppar, krokusar och alla andra som blev lurade. Och stackars plåtslagare som skulle jobba på vårt tak i den värsta kylan. Och den här veckan lurade SMHI oss till att gå ner i säkerhetsbunkern och vänta medan det regnade, haglade, snöade och stormade under i stort sett hela veckan. Och samhället tog det hela på allvar. Atlantkryssarna ankrade upp innanför Ven i väntan på att jättevågorna skulle lägga sig ute i Skagerak, så att gästerna inte skulle spilla ut drinkarna. Danmarksfärjorna höll sig hemma och vargar sågs springa runt på gatorna i Helsingborg - igen! Själv såg man för sitt inre, hur man grävde fram alla tåg som satt fast i snödrivorna, snickrade ihop ett par skidor, så att man skulle kunna ta sig ut till boden för att hämta snöskyffeln, som redan var inställd, samtidigt som man drömde mardrömmar om hur det skulle kännas i ryggen sedan. Med batterier och ficklampa var då planen att sitta inne och skriva på det här litterära verket... Ett verk som i vanliga fall ofta brukar innehålla en del engelska. Men den här gången ska ni få prova på lite annan utrikiska. Nu ska ni höra hur vårt västra broderfolk uttrycker sig - när de inte bara skriker på Petter o Marit o alla de andra skidvirtuoserna som virvlar omkring i snön. Men passa er i Norge - håller den här kylan i sig, så kanske vi skåningar också blir ett skidande folk så småningom... Om vi nu inte av någon anledning går och blir indianer, eller något annat konstigt. Men, bered er alltså på en del "hurtig norsk denne gang".

FILMTIPS

Från Morten Krogh, i Oslo, har jag sedan tidigare fått ett mail med olika filmtips. Morten hade också skickat med en del bilder, men dessa har jag tyvärr inte kunnat öppna. Kan kanske ha att göra med att han jobbar med en Applikator... kanske... Så vi får nöja oss med texten. Här är Mortens text.

På nyåret blir det mye bra som kommer på film og tv. De som har fulgt med serien Hell On Wheels har sikkert fått med seg at sesong 2 har begynt nå, ihvertfall på den Norske Kanalen WOX. Flere indianere er med, pluss at Eddie Spears (Lakota) er med i hver eneste episode. For de av dere som har fulgt med i serien, måtte Eddie kutte av sitt lange hår i en av scenene.

Har også noen flere fantastiske nyheter for folk som er interesserte i indianere, og western serier. Denne gang den moderne westernserien Longmire.

Longmire – Sesong 1 vil ha sin Europa Premiere på den Norske tv kanalen WOX Channel den 9. Januar 2013, kl. 22.30.

Blant rollelisten ser man indianske skuespillere som Irene Bedard, Lou Diamond Phillips, A Martinez, Zahn McClarnon, Amber Midthunder, Cody Midthunder og Nakotah LaRance for å nevne noen. Du kan lese mer om serien Longmire ved å gå til den offisielle siden til A&E. <http://www.aetv.com/longmire/>.

I denne moderne westernserien følger vi Walt Longmire, sheriffen av Absaroka County. Han er en gammel ringrev som løser mysterier med kløkt og erfaring. Etter et år hvor han har vært passifisert av sorgen etter sin kones død, vender han tilbake på jobb for å skape ro og orden i byen sin. Samtidig bærer han på en mørk hemmelighet.

Noen av de indianske skuespillere har store roller i denne serien og blir gjengangere i serien, og jeg har snakket med noen av dem, bla. med Zahn McClarnon (Standing Rock Sioux/Irsk) som jeg møtte på American Indian Film Festival i San Francisco i Nov. 2011. Så denne serien anbefaler jeg virkelig.

<http://serienytt.no/tv-serie/longmire-sesong-1/>

Ellers kan jeg nevne den kommende filmen The Lone Ranger med Johnny Depp som Tonto og med flere indianere på rollelisten... som feks. Saginaw Grant (Sac/Fox), David Midthunder (Assiniboine/Lakota) + at

hans kone Angelique Midthunder jobber som stuntkvinne..for å nevne noen. Filmen har fått mye kritikk fra indianere og andre, men lager man en komedie, så blir det en komedie,...og kan ikke si at Indianere ikke har sans for humor. De fleste som jeg har snakket med som er indianere og til og med er i filmen, er positive til filmen, og er lei av alle diskusjonene om Johnny Depp er den riktige som Tonto. Filmer kommer på kino 3 Juli 2013, så det er bare å vente å se.

Jeg må også nevne filmen Shouting Secrets som er en film laget av en Sveitsisk dame, Korinna Sehringer, som bor i Hollywood. Den kommer på dvd i løpet av 2013, og er verdt å få tak i, samme hva det koster. En av høydepunktene i 2011, når det gjelder indiansk film, synes jeg.

Filmen handler om en vellykket ung forfatter i Los Angeles som kommer tilbake til sin lille hjemby, etter ti år, for å besøke sin syke mor og hans fraseparerte familie. Det som har gjort denne filmen til å bli så bra var at det at hovedrolleinhaberne skulle være indianere var ikke et tema da filmen ble skrevet om en hvit familie. Korinna ombestemte seg og skrev handlingen til Arizona, med sterke indianske skuespillere i rollene som for eksempel. Chaske Spencer, Tantoo Cardinal, Q'orianka Kilcher, Tyler Christopher, Gil Birmingham, Rodney A. Grant og Tonantzin Carmelo. Steven Paul Judd var med å skrive manus til filmen. Se mer her:

<https://www.facebook.com/shoutingsecrets.movie>

Ellers er det sikkert mye annet av filmer, men det begynner å bli sent.

Hilsen Morten Krogh.

MERA NORSK

Från Eva Stormark, i Oslo, har jag fått ett litet stycke som hon fick inspiration till under vår senaste medlemsresa, när vi besökte Plimoth Plantation. Här är hennes text.

Jessie Little Doe Baird

I august på slutten av turen vår, da vi var på Plimoth Plantation hvor det var levende guider, som var kledd tidsmessig, traff Gerd og jeg på en Abenaki-indianer som satt i rullestol. Han fortalte oss om en Wampanoag kvinne som hadde rekonstruert språket deres. Dette språket er ikke lengre i bruk. Dette synes jeg var så interessant at jeg ville dele det med dere som muligens ikke fikk med dere denne informasjonen.

For over 20 år siden fulgte hun en drøm hun hadde hatt, om å tilbakeføre sitt egentlige språk som var Wopanaak eller Wampanoag, som er et Algonquian språk. Dette språket ble snakket av titusener av folk i sydøstlige New England. Puritanske misjonærer lærte seg språket og oversatte det fonetisk til det romerske alfabetet. De brukte det til å oversette Kong James bibel og andre religiøse tekster.

Som et resultat av subsekvent fragmentering av wampanoag samfunnene i et land som var dominert av engelsktalende, svant språket ut i midten av det nittende århundret og ble bare oppbevart i nedtegnet tilstand.

Fast bestemt på å blåse nytt liv i språket, dannet Jessie The Wopanaak Language Reclamation Project.

Hun startet med lingvistikk og pedagogikk på Massachusetts Institutt for Teknologi, hvor hun samarbeidet med Kenneth Hale, som var lærd i indianske språk. De tydet grammatikalske mønstre og samlet vokabular fra lister i wampanoagske dokumenter.

Ved å bruke algonquianske språk som rettesnor ved uttalelse og grammatikk, produserte samarbeidet en ordliste med 10 000 ord, Wampanoag-Engelsk.

Jessie fortsatte med å utvikle den videre for studenter, historikere og lingvister.

I tillegg til å snakke språket flytende, har hun bearbeidet stoffet til bruk i undervisning for barn og voksne, og leder mange utdanningsprogrammer, aftenskoler for ungdom og avanserte kurs for voksne, samt sommerskoler for alle aldre. Dette for å etablere en bred base for wampanoag talende.

Gjennom strevsom etterforskning, dedikert læring og bidrag til andre som sliter med å preservere sine språk, har Jessie gjenerobret den rike språktradisjonen til de indianske folk og bevart dyrebare lenker til de indianske nasjoners komplekse fortid.

For oss som var med på reisen til sydvesten i 2008, husker kanskje disse apasje kvinnene som nedtegnet språket sitt for kommende generasjoner.

Det virker som det finnes flere ildsjeler rundt om. Jeg skulle gjerne vite mer om dem. Jeg tar gjerne i mot tips.

Hilsen Eva

Vill ni kontakta Eva så är hennes mailadress: evastormark@yahoo.no

RESEMINNE

Från Lars Evertsson kommer berättelsen om ett nytt äventyr från de vilda trakterna i Apacheland.

Minne från sydvästra USA

Jag och min bror Eddie var i Texas för att söka efter våra rötter. Det hände lite olika små äventyr där i Texas som gjorde att min bror ville åka till Sverige för att andas ut, som han kallade det. Vi skildes åt i San Antonio och jag tog mig vidare till Flagstaff .

Jag tog vägen via San Carlos till Camp Verde och därefter till Flagstaff. Landskapet där är otroligt vackert, så jag tog mej några avstickare från huvudvägen då och då.

På ett ställe där jag hade kört in på en avstickare för att hitta någonstans att sova på, såg jag en något äldre man sitta på en bergskant och titta ut över det vackra landskapet. Jag stannade bilen en bit där ifrån, för att inte störa honom. Jag satt där en stund och studerade honom.

Han satt blickstill och låtsades inte se mig. Efter ett tag klev jag ur bilen och gick sakta fram till honom. Jag stannade cirka tio meter ifrån honom och satte mig ner. Till min förvåning såg jag att det intill honom låg ett får. Ett väldigt fult får, om jag får säga min mening.

Efter en liten stund sade jag "hej, gamle man", men han verkade inte vilja svara. Så vi satt där, alla tre, och tittade ut över bergen, den gamle, det fula fåret och jag.

Efter ett antal minuter så sade den gamle: "Vad gör du här"? Jag svarade att jag sökte en plats där jag kunde stanna och sova. Han svarade inte genast, men efter ett tag så sade han:

"Här kan du inte stanna, för sådana som du skitar bara ned omgivningen och gör mina berg ledsna". Den gamle reste på sig och gick iväg, med det fula fåret gående alldeles intill sig, precis som en väldresserad hund.

Jag tog min pickupp och körde iväg någon halvtimme, tills jag hittade en plats där jag kunde stanna och sova.

Morgonen efter körde jag tillbaka samma väg och till min förvåning så satt den gamle mannen med sitt fula får där igen och tittade ut över bergen.

Han tittade inte åt mitt håll, när jag passerade honom. Men han fick nog spotta litet damm ur munnen, när jag passerade, för jag gasade på litet extra för att retas litet med honom.

På vägen tillbaka från Flagstaff någon vecka senare, så körde jag in på samma väg igen, för att stanna och sova och tro det eller ej, den gamle och det fula fåret satt där igen och tittade ut över bergen.

Den här gången stannade jag inte, utan körde vidare till platsen där jag sov förra gången. Morgonen därefter vände jag om igen och skulle passera platsen där den gamle med det fula fåret brukade sitta, men den här gången så var platsen öde och tom. Jag stannade vid platsen där han brukade sitta och såg till min förvåning att någon meter nedanför platsen på en liten klipphylla låg det massor av både gamla och nya ölburkar.

Det här stället var väl den gamles eget lilla ställe, där han kunde få vara ifred och ta sig några öl, utan att få ovetta av sin kvinna. Jag tänkte på vad han sade till mig om att skita ned hans vackra omgivning.

Det är nog så, att många av oss människor har den där trista förmågan, att skita ner vår vackra fina Moder Jord.

Ibland har jag funderat på om den gamle var en medlem av HOPI , NAVAJO eller rent av en APACHE Min kunskap är för liten för att själv kunna svara på den frågan.

Det fula fåret var säkert ett vanligt gammalt får, men det såg på något konstigt sätt annorlunda ut.

Hälsningar från Lasse Evertson

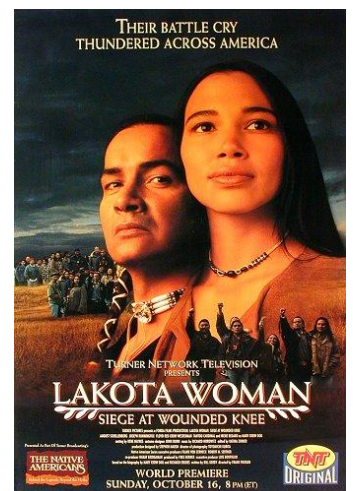
"Lakota Woman", MARY BRAVE BIRD DÖD

Mary Ellen Brave Bird-Richard, känd för miljoner människor rätt och slätt som "Lakota Woman," avled torsdagen den 14 februari, av naturliga orsaker i Crystal Lake, Nevada. Hon blev 58 år gammal.

Hon ligger nu begravd på Clear Water Cemetery, i Grass Mountain, på Rosebud Indian Reservation, i South Dakota. Hon föddes i en fattig familj på Rosebud Indian Reservation, blev senare en American Indian aktivist, författare och föredragshållare, som inspirerade många under sin korta levnad.

Hon blev också känd som Mary Crow Dog, genom att hon var gift med Leonard Crow Dog under ett antal år. Som medlem av American Indian Movement, (AIM), deltog hon i såväl protestmarschen "the Trail of Broken Treaties" som kulminerade i okupationen av the Bureau of Indian Affairs kontorslokaler i Washington DC, i

november 1972, samt i okupationen av den lilla byn Wounded Knee, på Pine Ridge Indian Reservation, i februari 1973.

Som "Lakota Woman" blev hon känd sedan hennes memoarer publicerats 1990 och hon vann med den ett "American Book Award". Boken kom sedan att ligga till grund för en TV-film 1994. I filmen, med titeln "Lakota Woman- Siege at Wounded Knee," spelades Mary Crow Dog av Irene Bedard, Inupiat Eskimo. Bedard nominerades senare för en "Golden Globe Award" för bästa skådespelerska just för hennes rolltolkning som "Lakota Woman".

REMINGTON - FALSK ELLER ÄKTA ?

I senaste utskicket från Buffalo Bill Historical Center hade man en liten notis om hur man kan veta om en målning är äkta eller ej. Som en illustration till problematiken hade man lagt upp dessa två bilder av olika målningar, som båda sägs vara gjorda av den mycket kände konstnären Frederic Remington. Så här beskriver man problemet:

Har ni någonsin funderat på om den där skissen, som har varit i er familjs ägo sedan många år, möjligen kan vara framställd av konstnären Frederic Remington?

Det finns nämligen all anledning att fundera över det. Specialisterna talar om för oss, att man tror sig veta att det finns åtminstone tretusen tvådimensionella verk av Remington... och att en del av dessa fortfarande saknas. Kanske är just er skiss en av dessa...

Remington var troligen den kanske allra flitigaste och mest produktiva illustratören av den Amerikanska Western vid sekelskiftet mellan 1800-tal till 1900-tal. Något som också ofta gör det till lite av ett detektivarbete att finna de ursprungliga teckningarna och målningarna bakom dessa illustrationer. Och på grund av hans kommersiella framgångar var det många andra tecknare och målare som ofta helt enkelt

kopierade av hans verk, för att lättare få sina egna bilder sålda. Sådana falska "Remingtons" dyker ofta upp när experter kallas in för att avgöra och värdera verk som utges för att vara en "Remington".

Så, vad säger ni om de här två bilderna? Är de båda äkta Remingtons, eller?

Nej, det är de inte. Den vänstra är en målning på duk av en okänd målare. Och en tämligen tafflig målning, om jag får säga min mening. Det fastställdes också 1995 att det var ett falskt verk, medan bilden till höger är en halvtonsreproduktion av Remingtons tuschteckning "Two Ghosts I Saw" från 1891. Det var en illustration till kapitlet "Lieutenant Casey's Last Scout", från hans bok "Pony Tracks". En bok som står här i min hylla. För er som är medlemmar i Buffalo Bill Historical Center och som erhåller deras kvartalstidskrift "Points West", så kan ni i nästa nummer se fram emot en längre artikel om det här. Under tiden kan ni ju ändå passa på att njuta av de "äkta" verk ni tror er ha där hemma i gömmorna.

För att ta ett exempel till. Här har ni ett av Remingtons många dramatiska motiv och så en - också den en tämligen tafflig kopia. Men här tycker jag att det är rätt så lätt att se vilket som är det äkta objektet, även bortsett från namnteckningen på den äkta och att denna saknas på kopian.

HEMSIDAN

Jag har fortsatt att kämpa på med hemsidan. Vissa framsteg har gjorts, men det är ändå inte riktigt bra. Jag har dock fått påtagligt få återkopplingar, varför jag inte vet så mycket om hur ni upplever situationen. Tyvärr gäller fortfarande bekymret att allt tydligen bara går att öppna om man använder sig av Internet Explorer som sökprogram. Varför vet jag inte...

Jag har heller inte hört om någon har försökt sig på att lösa några av alla de frågor som nu finns på sidan "Kunskapstest". I går lades den åttonde ledtråden ut till fråga "Vart är vi på väg", men jag har ännu inte hört någon som tror sig veta vart vi ska. Ingen som vill försöka? Vad tror ni? Jag tycker att det i och med den här ledtråden nu borde vara ganska lätt...

MEDLEMSANTALET

Vårt medlemsantal har ökat för första gången i år. Det är en nygammal medlem som har tillkommit. Vi hälsar därför nu Maria Eriksson, i Stensele, välkommen tillbaka. Vi är därmed 163 medlemmar.

POWWOW-NYHETER

Från Powwow-världen noterar vi här ett par positiva nyheter.

DANCE HARD - NY FILM

För första gången någonsin planerar Hollywood en film om livet inom powwowcirkusen. Man räknar med att påbörjat filmandet i juli i år och beräknar att det ska ta fyra veckor att spela in den. I filmen kommer vi att få följa en ung man som tävlar i grenen Fancy Dance och som reser runt och deltar i olika powwows på prären och nere i Sydvästern. Produktionen har ännu så länge arbetsnamnet "Dance Hard" och vi kommer att få följa dansarna i deras liv både på och utanför dansarenorna.

Man kommer att engagera lokala dansförmågor från ett flertal stater, som New Mexico, South Dakota och Montana. Men även från Kanada. Såväl manus som produktion och projektledning ligger i händerna på Megan Clare Johnson, ägare till filmbolaget Mama Simba Films, i Los Angeles.

Fancy Dance är den mest spektakulära powwowgrenen och den utövas av extremt smidiga och uthålliga dansare, som förutom att hela tiden hålla sina rörelser i takt med trumman, ska kunna stanna närhelst trumgruppen låter trumman tystna. Deras dansnummer sträcker sig ofta över tre till fyra sånger i följd, om fyra minuter vardera. Allt för att domarna ska hinna med att bilda sig uppfattningar om de olika dansarnas utförande och framtoning.

I filmen får vi följa en ung indian och hans kompis, som är en adopterad vit man, vilkar lämnar sitt reservat för att resa runt och tävla i sommarpowwows på olika platser, för att tjäna ihop pengar till sina skolavgifter.

Under resan får vi ta del av deras sociala liv, deras problem och deras glädjestunder under tävlingarna och i möten med alla de träffar på.

Filmteamet har som sakkunnig expert engagerat Norman Roach, som själv varit Fancy dansare och under många år turnerat med olika dansgrupper som American Indian Dance Theater. Han har till och med varit här hos oss, i Helsingborg. Då ingående i gruppen Lakota Dance Company.

DANCE FOR MOTHER EARTH POWWOW

I Ann Arbor, Michigan, arbetar man nu hårt för att återupprätta Dance for Mother Earth Powwow i Crisler Center på University of Michigan, i Ann Arbor, efter nästan fem års frånvaro. Det var 2008 som en konflikt startade genom att studenterna i arrangörsstaben hade låtit spärra av 1600 åskådarplatser i salen. Det var deras protest mot att universitetet vägrat återlämna mänskliga kvarlevor från 1600 av deras anfäder, samt 16000 andra heliga föremål till indianerna enligt den så kallade NAGPRA-lagens bestämmelser. 2009 flyttade man till och med hela powwowarrangemanget från universitetet. 2010 verkade det som att protesterna började bära frukt, då en del av de omtvistade föremålen återlämnades. Sedan dess har universitetet startat upp ett stort arbete med att inventera och utreda allt i sina samlingar som kan vara föremål för återlämning enligt lagkraven. Det har nu lett fram till att studenterna åter har beslutat sig för att låta den välbekanta powwowaktiviteten komma tillbaka till Crisler Center, där man nu förväntar sig att omkring 5000 personer ska sluta upp när The Dance for Mother Earth Powwow återkommer och drar igång den 6 och 7 april i år.

**BÄSTA HÄLSNINGAR
BERTIL THÖRN**